

διάλογοι καταλλαγής

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ★ ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1999 ★ Αριθμ. Φύλλου 54
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ • GR - 73006 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

ΠΣΤΗ - ΓΝΩΣΗ - ΖΩΗ

Oι πρόσφατοι σεισμοί στην Τουρκία και στη Χώρα μας προκάλεσαν, μεταξύ άλλων, θρυβάδι αντιδικία μεταξύ ειδικών επιστημόνων, που αφορούσε στη σύγχρονη γνώση μας για φυσικά φαινόμενα, όπως ο σεισμός, κυρίως δε στη δυνατότητα πρόβλεψή τους. Καθώς η αντιδικία πέρασε γρήγορα στο κοινό με τα μέσα επικοινωνίας, παραπρήθηκε μια γενίκευση και μια οξύτητα, που σε αρκετές περιπτώσεις πλησίασε τα ανεκτά όρια σοβαρότητας και ευ-πρέπειας και έφερε στην επιφάνεια το ερώτημα, τί είναι επιστήμη και ποιός ο ρόλος της. Στα παραπάνω ήρθε να προστεθεί μια ακόμη πυρ-νική δοκιμασία στην Ιαπωνία, στη Χώρα που υπήρξε το πρώτο θύμα της ατομικής εποχής μας. Μια δοκιμασία, που, επειδή προκλήθηκε σε Χώρα εξόχως ανεπτυγμένη στον επιστημονικό και τεχνολογικό τομέα, δυνάμωσε τους φόβους πολλών ανθρώπων σε σχέση με ένα άλλο ερώτημα: πού οδηγεί την ανθρωπότητα η γνώση που καθητάει χωρίς χαλινούς;

Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας ποτέ δε δια-νοήθηκε, να επιβάλλει φραγμούς και να απο-θαρρύνει το ζήλο των ερευνητών και των τε-χνολόγων για περισσότερη γνώση και για εφαρ-μογή της σε πάμπολλους τομείς της ζωής. Αλλεπαλληλες αστοχίες, ωστόσο, υπερβολές, καταχρήσεις της γνώσης, αλλά και γενετικές και άλλες εφαρμογές, που ανατρέπουν θεμε-λειώδη αυτονότα και φαίνεται να εκτρέπουν την τάξη της φύσεως, όπως την έχει ορίσει ο Δημιουργός της, εμβάλλουν σε αυξανόμενη ανησυχία και κάνουν εύλογη την απορία, κατά πόσον θα μπορέσει ο άνθρωπος να τιθασεύει τη γνώση του, ώστε να μη γίνεται θύμα της.

O Gerardus 't Hooft (πρώτος αριστερά) χορεύει τον κρητικό συρτό στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης (1977).

Συγχαρητήρια της ΟΑΚ προς νομπελίστα Καθηγητή

Eγκάρδια συγχαρητή-ρια και θερμές ευχές εξέφρασε ο Γεν. Διευ-θυντής της ΟΑΚ Άλεξ. Παπαδερός προς τον Ολλανδό Καθηγητή του Πανεπιστη-μίου της Ουτρέχτης *Gerardus 't Hooft*, για την απονομή σ' αυτόν (και στον επίσης Ολλανδό Καθηγητή *Martinus J. G. Veltman*) του βρα-βείου Nobel Φυσικής 1999. Από το 1977 και εξής ο 't Hooft έχει συμμετάσχει σε

πολλά διεθνή συνέδρια Φυσι-κής, που έχουν γίνει στην ΟΑΚ. Και πολλές φορές έχει εκφράσει την εκτίμησή του προς το Ίδρυμα και την αγά-πη του προς την Κρήτη και το λαό μας.

Υπενθυμίζεται ότι και άλ-λοι Φυσικοί, κάτοχοι του Βραβείου Nobel, έχουν επί-σης συμμετάσχει σε ανάλογες εκδηλώσεις στην ΟΑΚ (Κα-θηγητές *Wilson, Feynmann, Glashow*).

Eπανέρχονται έτσι στην επικαιρότητα θεμελιώδη ερωτήματα παλαιότερων χρόνων. Όπως εκείνα του αρχαίου ελληνικού κόσμου για τη σχέση γνώσης και αρετής και εκείνα των πρώτων χριστιανικών αιώνων για τη σχέση γνώσης και πίστης. Οι Μεγάλοι Πατέρες και Οικουμενικοί Διδάσκαλοι της Εκκλησίας έδωσαν κατά τον 4ον και 5ον μ.Χ. αιώνα απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά, με τις οποίες έζησε και εμεγαλούργησε ο βυζαντινός μας πολιτισμός. Στη Δύση, από την Αναγέννηση και εξής, η διανόση, στην προσπάθειά της να αποδεσμευθεί από αδικαιολόγητες εκκλησιαστικές δεσμεύσεις, παρασύρθηκε σε πλήρη εκκοσμίκευση, αγνωστικισμό και άρνηση, με καταστροφικές συνέπειες για τον πνευματικό βίο των ανθρώπων. Ατυχώς και μέρος της νεοελληνικής διανόσης έσπευσε να ακολουθήσει αυτή την πορεία, με συνέπεια, να είμαστε και μεις μέρος της γενικότερης κρίσης.

Κορυφαίοι φυσικοί και άλλοι επιστήμονες επισημαίνουν από καιρό τους κινδύνους και ζητούν την προστασία του ανθρώπου.

• «Δεν είναι απίθανο, το ανθρώπινο γένος να εξαπείψει τον εαυτό του με ένα τελευταίο πόλεμο και νομίζω ότι καθούμεθα να αποτρέψουμε μια τέτοια έκβαση της Ιστορίας. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο απαιτείται εξαιρετική προσπάθεια πιθικής φύσεως. Ένας κώδιξ πιθικής συμπεριφοράς, αναφερόμενος στον τεχνικό κόσμο, πρέπει να εδραιωθεί δια της Παιδείας. Βασικά, ο νέος αυτός κώδιξ μπορεί να στηρίζεται στη χριστιανική πιθική: Αγαπήσεις τον Θεόν εξ όλης της καρδίας σου και τον πλησίον σου ως εαυτόν» (C. von Weizsäcker).

• «Δεν μπορούμε να εμποδίσουμε την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας, αλλά πρέπει να γνωρίζουμε πολύ καλά πώς υπάρχει ένας τρομερός κίνδυνος που απειλεί τις βασικές ανθρώπινες αξίες και τόνομα της ζωής. Ένας κίνδυνος, που ενδρεύει στην κατάχρηση των τεχνικών και βιομηχανικών μεθόδων και της μαζικής ψυχολογίας» (A. Zahárəw).

• «Το δράμα μιας εκκοσμικευμένης κοινωνίας, που αποκλείει το λόγο της Δημιουργίας και κτίζει τις μορφές της πάνω στη βάση της αντίδρασης και των διαθέσεων της αιτόνομης ανθρωπότητας, έχει βαθύνει πολύ στον κόσμο σήμερα. Μια διαδικασία επιπλογής, καθαρμού και

αποθήρωσης, όμοια με κείνη που εφάρμοσαν οι Πατέρες της Εκκλησίας, όταν ανέλαβαν το γιγαντιαίο έργο να μετατρέψουν τον ελληνορωμαϊκό κόσμο, βρίσκεται πάλι και σήμερα μπροστά μας». (Ιωάν. Μέγιεντορφ).

Χρειαζόμαστε πιοπόν μια νέα σύζευξη χριστιανικής πίστης, γνώσης και ζωής. Σε τρία βασικά σημεία του σημερινού κόσμου η συνέργεια αυτή είναι δυνατή και επείγουσα:

α) Στο οικολογικό πρόβλημα των καιρών μας.

β) Στο όραμα μιας παγκόσμιας ανθρωπότητας, που επιχειρείται ήδη, αλλά με οικονομικά μόνο μέσα και κριτήρια.

γ) Στην ποιότητα μιας Δημοκρατίας, μέσα στην οποία η προσωπικότητα δε θα συνθίβεται από τη συλλογικότητα και η συλλογικότητα δε θα ζημιώνεται από τον εγωισμό και τις αυθαίρεσίες του ατομισμού.

Και για τα τρία αυτά βασικά θέματα και προβλήματα των καιρών μας η χριστιανική πίστη, μέσα στο γενικότερο κεφάλαιο της σωτηρίας του κόσμου και του ανθρώπου, έχει τη δική της απάντηση. Και την απάντηση αυτή οφείλει να δίδει και να καλλιεργεί και η παιδεία.

Έχοντας υπόψη τα γενόμενα στη γειτονική μας Γιουγκοσλαβία και αλλού, δεν μπορούμε να αποφύγουμε καυτά ερωτήματα, όπως:

• Σε ποια σχολεία μορφώθηκαν οι ίγειτες και οι δράστες των απάνθρωπων αυτών γεγονότων;

• Σε ποια Υπουργεία Παιδείας καταρτίζονται τα προγράμματα εκείνα, που ετοιμάζουν το σημερινό μαθητή να γίνεται αύριο λύκος για τό συνάνθρωπό του;

• Ποιος είναι επιτέλους ο βαθύτατος, ο έσχατος στόχος της Παιδείας;

Και τελικά:

• Πόσοι Έλληνες που συγγράφουν και ομιλούν για να διδάξουν ή να ψυχαγωγίσουν τον ελληνικό λαό, ποιαριάζουν το πνεύμα που συνθέτει επιστήμη και αρετή;

• Θα μπορούσε η σύγχρονη ελληνική διανόση, που δύο αιώνες τώρα μετεκπαιδεύεται (αλλά και απλιστρίζεται) σ' ένα μονοκύτταρο δυτικό ορθολογισμό, νά επανεύρει τό σύνθετο ελληνικό πνεύμα, που τόσο γνήσια διατηρείται στις παραδόσεις της Ελληνικής Ορθοδοξίας και να χαράξει μια πορεία πνευματικής ανανέωσης, που τόσο τη χρειάζεται η εποχή μας; Καθώς εισερχόμεθα στην Γ' από Χριστού Χιλιετία

των μεγάλων αθημάτων της γνώσης, είναι ανάγκη να προστατευθούμε από τον άμεσο κίνδυνο των μεγάλων επίσηματικών και ηθικών σφαλμάτων, που πληγώνουν και ζημιώνουν τη ζωή του ανθρώπου, αλλά και εκείνη του φυσικού του περιβάλλοντος.

+Ο Κισάμου και Σελίνου

Ειρηναίος

(Μερικά από τα παραπάνω σημεία τόνισε ο Σεβασμιώτατος κατά την τελετή εισόδου του ως Επιτίμου Μέλους στο Φιλοποικό Σύλλογο «ΠΑΡΝΑΣΟΣ», 27-4-1999).

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ!

Οι πρόσφατες τηλεοπτικές και λοιπές αντιταραθέσεις σε σχέση με την πρόβλεψη σεισμών προκάλεσε σε πολλούς σοβαρό προβληματισμό ως προς τον προσανατολισμό της σύγχρονης επιστήμης και τις μονοδιάστατες μεθόδους και επιλογές της. Φαίνεται πως έχει χαθεί σε επικίνδυνο βαθμό η αγαπητική σχέση μεταξύ γνώσεως και σοφίας. Οι παλαιότεροι κάτι ήξεραν γι' αυτό το μεγάλο, δημιουργικό μυστήριο και μπορούσαν να έχουν σφαιρική θεώρηση των οντών και των φαινομένων και εναισθησία έναντι των μηνυμάτων του Θεού («θεομηνίες»!).

Η πρότασή μας: Χωρίς εκτροπή της έρευνας από τη σημερινή προείδηση της, να επιδιωχθεί η ανάπτυξη ερευνητικής συνεργασίας επιστημόνων από διάφορους κλάδους, που θα μπορούσαν ίσως να ανακαλύψουν τους μηχανισμούς προαισθησης των σεισμών από ζώα και άλλα οντα. Μήπως ένας τέτοιος δρόμος θα μπορούσε να μας φέρει ασφαλέστερα στο ζητούμενο;

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Γ' ΤΡΙΜΗΝΟΥ 1999

I O Y A I O S

1563 4.-6. Πανευρωπαϊκή συνεδρίαση επιστημόνων για τα τρόφιμα (FOODNET)

Στα πλαίσια θεματικού Διαδικτύου «FOODNET» του Κοινοτικού Προγράμματος SOCRATES πραγματοποιήθηκε τριήμερη συνεδρίαση 25 επιστημόνων από 18 χώρες της Ευρώπης (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιρλανδία, Αγγλία, Γαλλία, Βέλγιο, Γερμανία, Αυστρία, Ουγγαρία, Σλοβενία, Σουηδία, Δανία, Νορβηγία, Πολωνία, Ρουμανία και Τσεχία).

Από ελληνικής πλευράς την ευθύνη της διοργάνωσης είχαν ο Καθηγητής του Πολυτεχνείου Κρήτης Δρ. Βασίλης Γκέκας (Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος) και ο Αντώνιος Γυπάκης (Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας της ΟΑΚ). Ο

στόχοι του Διαδικτύου είναι η επανεξέταση και βελτίωση των Προγραμμάτων Σπουδών σε Τμήματα σχετικά με την Επιστήμη, Τεχνολογία και Μηχανική Τροφίμων στα ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια και Πολυτεχνεία και η συμβολή στη μεταφορά σωστής πληροφόρησης στο κοινωνικό σύνολο.

Η συνεδρίαση αποκτά στις μέρες μας ιδιαίτερη σημασία, ύστερα από όσα ανησυχητικά συμβαίνουν στο χώρο των τροφίμων. Αυτό είχε υπόψη ο Γεν. Δ/ντής της ΟΑΚ Αλέξ. Παπαδερός, όταν, προσφωνώντας τους συνέδρους, αναφέρθηκε στην πρόβλεψη του Πατροκοσμά, πως θάρθει εποχή, κατά την

οποία οι άνθρωποι θα βλέπουν τα δέντρα φορτωμένα καρπούς και δε θα τολμούν να τους αγγίξουν!

Σημαντικός είναι ο ρόλος που μπορεί να παίξει το Διαδίκτυο «FOODNET», στο οποίο, μετέχουν οι ειδικοί ακαδημαϊκοί φορείς της Ευρώπης με εκπροσώπηση επίσης της Βιομηχανίας από την Εταιρεία NESTLÉ (de WITT). Το συντονισμό του Διαδικτύου έχει η Καθηγήτρια Elisabeth DUMOULIN από το Ινστιτούτο των Παρισίων.

Ο Σύλλογος Φίλων του Πολυτεχνείου Κρήτης έδωσε δεξίωση προς τιμήν των συνέδρων στο Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου.

4. Μέλη της Ενορίας του Αγ. Γερασίμου της Αρχιεπισκοπής Αθηνών ενημερώνονται για το έργο της ΟΑΚ και για τη σύγχρονη ζωή στην Εκκλησία της Κρήτης.

Για την ξενάγηση και την ενημέρωση των πολλών ομάδων που επισκέπτονται το Ίδρυμα, καθώς και για τις Ημερίδες, την ευθύνη έχουν συνήθως η Μάνια Λαρεντζάκη και ο Alex Spengler, καθώς και τα λοιπά μέλη του προσωπικού της ΟΑΚ. Στη Βιβλιοθήκη την ενημέρωση κάνει συνήθως η Φιλόλογος Σταυρούλα Μάλαμα.

1564 5. Η Κρήτη χθες και σήμερα

Η μερίδα με νέους από το Πολύκεντρο Νεολαίας του Δήμου Ηρακλείου και το Κέντρο Νεότητος Παλαιομετοχίου Λευκωσίας, τους οποίους συνόδευε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Νεολαίας του Δήμου Ηρακλείου Τάσος Τσατσάκης. Ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ τους ενημέρωσε για το έργο του Ιδρύματος και για προσωπικές του εμπειρίες από την Κύπρο. Μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι παραβρέθηκε στην κηδεία του Εθνάρχου Μακαρίου ως Αντιπρόσωπος του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (KEK). Και ακόμη, ότι ζήτησε από τον τότε Δήμαρχο

Χανίων αείμνηστο *António Maçãez*, να πάρει μαζί του χώμα από τον τάφο του Εθνάρχη Ελευθερίου Βενιζέλου για τον τάφο του άλλου Εθνάρχη, του Μακαρίου. Ο Δήμαρχος υιοθέτησε πρόσθυμα τη σκέψη και ο Αλέξ. Παπαδερός πήρε το χώμα από το Ακρωτήρι, το έβαλε σε κεραμικό αγγείο και το τοποθέτησε δίπλα από την κεφαλή του Μακαρίου κατά την ώρα του ενταφιασμού του. Πρόσθεσε: Την Κορήτη και την Κύπρο συνδέουν χώμα και αίμα, που δυναμώνουν το πνεύμα της ακατάλυτης αδελφότητας πολλών γενεών. Η δική σας γενιά παίρνει τώρα τη σκυτάλη.

1565 5. Η χριστιανή γυναίκα στον κόσμο που έρχεται

Η μερίδα με νεανίδες που φιλοξενούνται στο Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας (ΕΚΝ-Παράρτημα της ΟΑΚ), στα πλαίσια του κατασκηνωτικού προγράμματος της Ι. Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου.

10. Ομάδα νέων από την Κύπρο και την Κίσαμο. Η Μάνια Λαρεντζάκη, μέλος του επιστημονικού επιτελείου της ΟΑΚ, τους ξενάγησε στους χώρους του Ιδρύματος και τους μίλησε για το έργο του.

1566 17. Διεθνές ενδιαφέρον για τη γλώσσα των Ελλήνων

HΗμερίδα με ομάδα νέων από διάφορες χώρες της Ευρώπης που παρακολουθούν θερινά μαθήματα ελληνικής γλώσσας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης στα πλαίσια του Προγράμ-

ματος «SOCRATES». Την ομάδα συνόδευε η Μαρία Αργυρούδη, υπεύθυνη του Προγράμματος από τον Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ εξήρε το ενδιαφέρον των αλλοδαπών νέων για τη σπουδή της Ελληνικής, που, όπως είπε, προκαλεί και πάλι την προσοχή πολλών ξένων. Ετόνισε δε την ανάγκη,

να εγκαταλειφθεί η ερασιτική προφορά και παρουσίασε μερικά παραδείγματα για ταχύτερη και πιό εύκολη εκμάθηση της γλώσσας μας από ετερόγλωσσους.

17. Ομάδα από την Πάτρα.
20. Ομάδα από τη Θεσσαλονίκη.
25. Ομάδα από το Αργος.
25. Παιδιά από την κατασκήνωση της Ι. Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου.

26. Ομάδα νέων που ξονν και εργάζονται αυτή την περίοδο στο EKN ενημερώνονται για το έργο και το σκοπό του Ιδρύματος.

31./7-2./8 Η ΟΑΚ συμπαραστάθηκε κατά δύναμη στο Δήμο Χανίων για την οργάνωση των εκδηλώσεων προς τιμήν του Μίκη Θεοδωράκη.

Μεταξύ άλλων φιλοξενήθηκαν στην ΟΑΚ η Χορωδία της Εμπορικής Τράπεζας και η Παιδική Χορωδία του Δημοτικού Ωδείου Λάρισας, που συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

Με την ευκαιρία η ΟΑΚ δεξιώθηκε τον Μίκη Θεοδωράκη και τη σύζυγό του (1. Αυγούστου).

Στο γεώμα παρεκάθησαν επίσης ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος και ο Νίκος Κούνδουρος, Γεώργιος και Ηρώ Σγουράκη, Ερατωσθένης Καψωμένος και Γεώργιος Κνιθάκης. Κατά τη διάρκεια του γεώματος η μνήμη γύρισε πίσω, στο ιστορικό συνέδριο για το Σοσιαλισμό και Πολιτισμό (αριθμ. συνεδρίου 287, 12.-15./8/1977), που είχε συγκεντρώσει στην ΟΑΚ διακεκριμένες προσωπικότητες, γεγονός που, όπως υπογράμμισε κατά το γεύμα ο Αλέξ. Παπαδερός, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον ίδιο τον Μίκη. Ο Σεβασμ. Ειρηναίος έθεσε προς συζήτηση πολλά πνευματικά θέματα και πρότεινε στο φίλο μουσουργό να συνθέσει και τη... «Συμφωνία των Λευκών Ορέων»!

A Y G O Y S T O S

1567 7.-15. Διεθνές συνέδριο Λειτουργιολόγων

HΔιεθνής Επιστημονική Εταιρεία Υμνολογίας πραγματοποίησε στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης συνέδριο, στο οποίο έλαβαν μέρος περισσότεροι από 80 επιστήμονες από την Ευρώπη, την Αμερική, την Ασία και την Αφρική, ειδικοί σε θέματα Υμνογραφίας-Υμνολογίας και Εκκλησιαστικής Μουσικής.

Η έναρξη του συνεδρίου έγινε την Κυριακή, 8. Αυγούστου, στο Καστέλλι, όπου οι σύνεδροι παρακολούθησαν τη θεία Λειτουργία που ετέλεσε ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος, ο οποίος τους καλωσόρισε με τη συνήθη εγκαρδιότητα. Στην αίθουσα του Μητροπολιτικού ναού οι Εφημέριοι του π. Νικόλ. Καπής και π. Αντ. Αρετάκης εδεξιώ-

θηκαν τους συνέδρους, στους οποίους παρέθεσε στη συνέχεια πλούσιο γεύμα στα Ιδρύματα της Μητροπόλεως ο Σεβασμιώτατος. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου εισηγήσεις από την ορθόδοξη πλευρά έκαμπαν οι Καθηγητές Γρ. Λαρεντζάκης (Γκρατς), Κ. Νικολακόπουλος (Μόναχο) και ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ Αλέξ. Παπαδερός. Ειδικό μουσικό πρόγραμμα εκτέλεσαν τα μέλη της Χορωδίας «Γεώργιος ο Κοης» και Χορωδία 20 νεανίδων από τη Σουηδία. Την Παρασκευή, 13. Αυγούστου, ετέλεσε τη θ. Λειτουργία στο παρεκκλήσι της ΟΑΚ ο Ηγούμενος της Ι. Μονής Γωνιάς Αρχιμ. Ιγνάτιος Χατζηκολάον, ο οποίος και προσφώνησε τους συνέδρους με θερμά λόγια πατερικής πνευματικότητας και χριστιανικής αγάπης.

8. Μέλη του Συλλόγου Φουρνιώτων και φίλων της Φουρνής Λασιθίου.
8. Μέλη του Συλλόγου Καστελλιανών «Ο ΚΕΡΑΥΝΟΣ», από την Αθήνα.
17. Μέλη του Κέντρου Νεότητας της Ενορίας Αγ. Νικολάου Κορίνθου.
17. Μέλη της Χριστιανικής Εστίας Λαρίσης.

1568 21.-26. 3 Διεθνές Συνέδριο στον τομέα διαγονιδιακών ασπόνδυλων οργανισμών

Ελαβαν μέρος 100 επιστήμονες από όλες τις ηπείρους και έγιναν πολλές ανακοινώσεις ιδιαίτερου επιστημονικού ενδιαφέροντος.

24. Ομάδα από την Αυστρία.
29. Ομάδα από το Σαμονά Αποκορώνου.
31. Σύζυγοι αξιωματικών από το Πεδίο Βολής Κρήτης γνωρίζουν την Ορθόδοξη Ακαδημία.

1569 28.-31. Ορίζοντες της Μοριακής Βιολογίας

Συνέδριο Μοριακής Βιολογίας. Είχε κυρίως εκπαιδευτικό χαρακτήρα, μια και οι περισσότεροι από τους 114 συνέδρους ήταν μεταπτυχιακοί σπουδαστές από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και άλλα Α.Ε.Ι. της Χώρας. Τα μαθήματα εδίδαξαν οι διαπρεπείς Έλληνες ειδικοί, που εργάζονται στην Ελλάδα ή σε Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα του εξωτερικού: Αργ.

Ευστρατιάδης, Βασ. Πάχνης, Φίλ. Τσίχλης, Σπ. Αρταβάνης-Τσάκωνας, Άρης Περσίδης, Ιωάν. Βολονάκης, Ευαγ. Μουνδριανάκης, Γεώργ. Παυλάκης, Στυλ. Αντωναράκης, Γεώργ. Κόλλιας, Δημ. Κιούσης και Φώτ. Καφάτος. Έλαβαν επίσης μέρος ο Γεν. Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας Αθαν. Τσαυτάρης και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Παγώνα Τσιμπούκη και Απόστ. Πασχαλίδης. Τους συνέδρους εχαιρέτησαν ο Πρόεδρος της ΟΑΚ Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος και ο Γεν. Διευθυντής Αλέξ. Παπαδερός.

Την οργανωτική ευθύνη για τα παραπάνω βιολογικά συνέδρια είχαν οι Καθηγ. του Πανεπιστημίου Κρήτης Χαράλ. Σαββάκης και Χρ. Δελιδάκης.

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ

7. Ομάδα από το Γκράτς.

1570 11.-12. Ως ωραία γερόντων σοφία

Μετέχουν μέλη του ΚΑΠΗ Σητείας.

1571 18. Η Ορθοδοξία σήμερα

Ημερίδα με ομάδα από την Ολλανδία.

1572 20. Η Ορθοδοξία σήμερα

Ημερίδα με ομάδα από το Wiesbaden της Γερμανίας.

1574 25. Η Ορθοδοξία σήμερα

Ημερίδα με ομάδα από την Ολλανδία.

26. Σύλλογος Αποφοίτων Αμερικανικού Κολλεγίου της Κοννοταντινουπόλεως.

28. Ομάδες από τα Ανώγεια Ρεθύμνου και το Πέραμα Πειραιά.

1573 25. Παγκορήτια Σύναξη Νέων

Ημερίδα με νέους από όλες τις Ιερές Μητροπόλεις της Κρήτης. Είχαν την ευκαιρία να γνωριστούν, να επικοινωνήσουν και να συζητήσουν θέματα που τους αφορούν. Τους νέους καλωσόρισε ο Πρόεδρος της ΟΑΚ Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος, ο οποίος διεβίβασε και τον χαιρετισμό του απουσιάζοντος στο εξωτερικό Γεν. Διευθυντή της ΟΑΚ. Ακολούθησε ομιλία από τον Ηγούμενο της Ι. Μονής Ιβήρων π. Βασιλείο Γοντικάκη με θέμα: «Η έννοια του Χρόνου στη Νέα Χιλιετία». Όπως ήταν αναμενόμενο, οι νέοι έλαβαν ισχυρά πνευματικά μηνύματα αγιοφεύτικης πνευματικότητας. Οι εκπρόσωποι των Ι. Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Κρήτης, που απετελούν και τη Συντονιστική Επιτροπή ήταν: Αμαλία Γενεράκη, Ι. Αρχιεπισκοπή Κρή-

της, Γοηγ. Επιτροπάκης Ι. Μητρόπολη Πετραράς, Χοήστος Μποτωνάκης Ι. Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, Αντ. Μαρκαντώνης, Ι. Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, π. Αλέξ. Φαντάκης, Ι. Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου, προεσβυτέρα Άννα Μαρκαντωνάκη, Ιερά Μητρόπολη Ιεραπύτνης και Σητείας. Τους νέους προσήλθε και χαιρέτησε και ο Βουλευτής Χανίων Εμμ. Σκουλάκης. Η Παγκορήτια Σύναξη Νέων δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία της Ι. Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης. Ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου Ειρηναίος έχει εξουσιοδοτηθεί από την Ιερά Σύνοδο να ασκεί τον πνευματικό συντονισμό της όλης προσπάθειας. Στη Συντονιστική Επιτροπή μετέχουν ένας ή δύο εκπρόσωποι από κάθε Μητρόπολη της Εκκλησίας Κρήτης.

1575 29./9-1./10 Καταπολέμηση της απάτης

Επιμορφωτικό Σεμινάριο που οργανώθηκε από τη Σχολή Επιμόρφωσης Υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών (ΣΕΥΥΟ), σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (41η Διεύθυνση Δημοσιονομικών Σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, Ε.Ε.). Το θέμα του προγράμματος ήταν: «Καταπολέμηση της απάτης σε προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής που συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε. Διαδικασίες-Μηχανισμοί ελέγχου».

Στο Σεμινάριο μετείχαν υπάλληλοι του Γεν. Λογιστηρίου, που υπηρετούν στην Κρήτη. Κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου τα μέλη επικοινώνησαν με τον Πρόεδρο της ΟΑΚ Σεβασμ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίο και εκπροσώπους των Αρχών του τόπου και επισκέφθηκαν

έργα της περιοχής Χανίων, που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής.

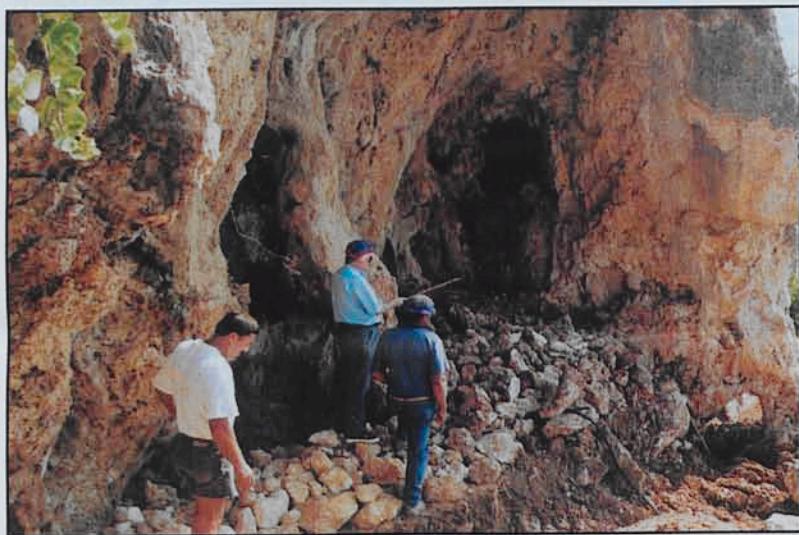
Τις εισηγήσεις για τα επιμέρους θέματα έκαμψαν οι Νικ. Βασιλόπουλος, Θωμάς Σακκάς, Παναγ. Νέζη, Ζωή Παπαδάκη, Δημοσθ. Αντωνόπουλος, Αρετή Παπαμιχαλοπούλου. Το συντονισμό για την όλη διοργάνωση είχε η Ελένη Χαραλάμπους από τη Σχολή Επιμόρφωσης Υπαλλήλων Υπουργείου Οικονομικών, σε συνεργασία με τον Ευάγγ. Καστρινάκη, Προϊστάμενο των Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών της ΟΑΚ. Όπως τόνισε ο Γεν. Διευθυντής Αλέξ. Παπαδερός κατά την προσφώνησή του, τα όσα κατά καιρούς καταμαρτυρούνται για τη διαχείρηση εθνικών και κοινωνικών κονδυλίων δικαιολογούν πλήρως τη λήψη αυστηρών μέτρων, που θα διασφαλίζουν τη χρηστή διαχείρηση και το κύρος της Χώρας.

Νέοι και νέες της Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου στην ΟΑΚ.

Η Σουηδική Χορωδία (βλπ. 1567).

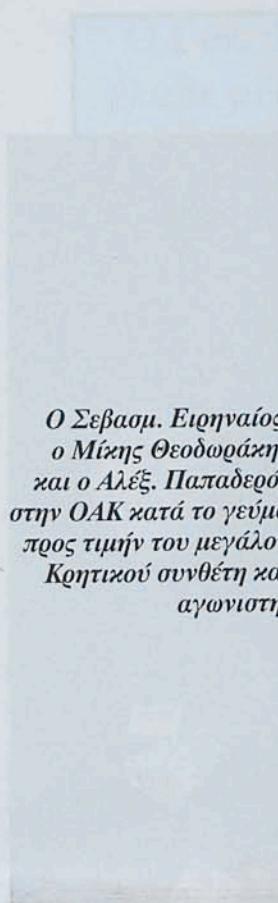
Αρχισε η διαμόρφωση του «Καθίσματος του Αγίου Μακαρίου» στο βράχο βόρεια της ΟΑΚ.

Ρόγδια από τον κήπο της ΟΑΚ.
Το ένα είχε βάρος 812 γραμμ!.

O H. J. Quest (αριστερά) σε παλαιότερη επίσκεψή του στην ΟΑΚ με τον Σεβασμ.
Ειρηναίο και τον τότε Πρόεδρη της Γερμανίας H. Sigrist.

Ο Σεβασμ. Ειωναίος,
ο Μίκης Θεοδωράκης
και ο Αλέξ. Παπαδερός
στην ΟΑΚ κατά το γεύμα
προς τιμήν του μεγάλου
Κρητικού συνθέτη και
αγωνιστή.

EKN, 5. Αυγούστου:
Λιτάνευση της εικόνας της
Μεταμορφώσεως
του Χριστού.

11. Αυγούστου 1999.
Με το τηλεσκόπιο
της ΟΑΚ σύνεδροι
παρακολουθούν
και σχολιάζουν
την έκλειψη του ηλίου.

Τα 40χρονα του KEK

Στην πόλη Nyborg της Δανίας ιδρύθηκε το 1959 το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών. Μέλη του Συμβουλίου είναι το Οικουμενικό Πατριαρχείο και οι λοιπές Ορθόδοξες Εκκλησίες της Ευρώπης, καθώς και άλλες Χριστιανικές Ομολογίες της ηπείρου μας (πλην της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, που συνεργάζεται μεν, δεν είναι όμως μέλος του KEK).

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 40 χρόνων από την ίδρυση του Συμβουλίου, συνήλθε στην ίδια πόλη της Δανίας η Κεντρική Επιτροπή του KEK υπό την Προεδρία του Σεβασμ. Μητροπολίτου Γαλλίας Ιερεμία. Μέλη της Επιτροπής είναι εκ μέρους του Οικουμενικού Πατριαρχείου επίσης οι Χανιώτες Θεολόγοι Γρηγόριος Λαρεντζάκης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Γκρατς, και Αλέξ. Παπαδερός, Γεν. Διευθυντής της Ορθοδόξου Ακαδημίας (ο τελευταίος επανεκλέγεται και υπηρετεί στη θέση αυτή από το 1974 και εξής). Το Σάββατο, 25. Σεπτεμβρίου, πραγματοποιήθηκε πανηγυρική συνεδρία, προκειμένου να εορτασθεί η 40ετία του Συμβουλίου. Κύριος ομιλητής ήταν ο Γεν. Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης *Walter Schwimmer*. Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, ο Αλέξ. Παπαδερός έθιξε και το ζήτημα της Ιεράς Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, που παραμένει από ετών κλειστή, παρά το ότι είναι πανθομολογούμενη η

40 χρόνια KEK (από αριστερά):
Γρηγ. Λαρεντζάκης, Τριμυθούντος Βασίλειος (Κύπρος),
Γαλλίας Ιερεμίας (Πρόεδρος), Αλέξ. Παπαδερός

σημασία της για ολόκληρο τον ορθόδοξο κόσμο και τις διαχριστιανικές και διαθρησκειακές του σχέσεις. Στο αίτημα του Α. Παπαδερού, να αναλάβει το Συμβούλιο της Ευρώπης πρωτοβουλία προς επίλυση του προβλήματος, ο Γεν. Γραμματέας έδειξε πλήρη κατανόηση και υποσχέθηκε να διευρευνήσει τις δυνατότητες για αποτελεσματική συνηγορία.

Με αυτή την ευκαιρία εκδόθηκε μικρός αναμνηστικός τόμος στα Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά¹. Στο εισαγωγικό μέρος γίνεται σχετικά εκτενής αναφορά στην Η' Γεν. Συνέλευση του KEK, που πραγ-

ματοποιήθηκε στην ΟΑΚ και την περιοχή τον Οκτώβριο του 1979 και παρατίθεται φωτογραφία από Έκθεση Εργοχείρων των Γυναικείων Συλλόγων της Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου. Στις σελίδες 74-79 δημοσιεύεται μελέτη του Αλέξ. Παπαδερού υπό τον τίτλο «Αναμνήσεις για το μέλλον», με ειδική αναφορά στην ορθόδοξη παρουσία και μαρτυρία κατά τη διάρκεια των 40 ετών δράσης του KEK.

1 CEC at 40, Celebrating the 40th anniversary of the Conference of European Churches (CEC) 1959, Geneva 1999.

Ο Γεν. Διευθυντής έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες εκδηλώσεις:

ΙΟΥΛΙΟΣ

12. Συνεδρία Επιτροπής της Ι. Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης για τον εορτασμό του Ιωβηλαίου έτους 2000.

31. Δεξιώση προς τιμήν του *M. Θεοδωράκη* από το Δήμο Νέας Κυδωνίας (Ξενοδοχείο ΠΑΝΟΡΑΜΑ).

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

3. Εκδήλωση του Δήμου Χανίων κατά την οποία επιβραβεύθηκε ο σκηνοθέτης *Níκος Κούνδουρος* για το σύνολο του έργου του.

6. Χειροτονία του Διαικόνου *Αλεξ. Φαντάκη* σε Πρεσβύτερο από τον Σεβασμ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου *Ειρηναίο* (Καστέλλι).

26. Πρώτη σύναξη του Συνδέσμου Αποφοίτων της Εκκλησιαστικής Σχολής στην Ι. Μονή Αγίας Τριάδος. Εισηγήθηκε το θέμα: «Η εκκλησιαστική εκπαίδευση και ο κόσμος που έρχεται».

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

4. Παρέστη και κατέθεσε στεφάνι σε εκδήλωση που οργανώθηκε στην Κάινα Αποκορώνου από την Ι. Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, το Δήμο Βάμου, το Ίδρυμα «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» και το τοπικό Συμβούλιο Κάινας, αφιερωμένη στον μακαριστό Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου *Νικηφόρο Συντζανάκη*, στη ζωή και το έργο του οποίου έκαμε εντυπωσιακή αναφορά ο Καθηγ. *Γρηγ. Λαρεντζάκης*.

16. Παρέστη με τον *Αντ. Γυπάκη* σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Ίδρυματος «Αγία Σοφία» με την ευκαιρία της εορτής της προστάτιδος του Ίδρυματος Αγίας Σοφίας. Παρεκάθησαν σε δεύπεντο προς τιμήν του ομιλητή της ημέρας Ακαδημαϊκού *Ιωάννη Πεσμαζόγλου* και της συζύγου του.

22.-26. Διεκκλησιαστικό συνέδριο στην Πολωνία (Βαρσοβία) με θέμα: «Η χριστιανική διακονία κατά την Γ' Χιλιετία» στο οποίο έκαμε τη βασική εισήγηση από την ορθόδοξη πλευρά. Διετύπωσε προτάσεις για την αναδιοργάνωση και τον αναπροσανατολισμό του εν γένεντι κοινωνικού έργου των Χριστιανικών Εκκλησιών. Τόνισε ιδιαίτερα την ανάγκη,

α) να συνεχισθεί και να ενταθεί η κατά παράδοση **ΜΙΚΡΟΔΙΑΚΟΝΙΑ**, δηλ. η άμεση στήριξη των κάθε είδους εμπεριστατων ανθρώπων (θεραπευτική φιλανθρωπία), ταυτόχρονα όμως

β) να δοθεί προτεραιότητα στη **ΜΑΚΡΟΔΙΑΚΟΝΙΑ**, δηλ. στη συνειδητή και ενεργό συντροπάτευση των χριστιανών στην προσπάθεια καταπολέμησης των αιτίων, που οδηγούν στην αύξηση της φτώχειας, της ανεργίας και των άλλων δεινών ανά τον κόσμο.

Επισκέψεις - Φιλοξενίες

• 29. Ιουλίου: Την ΟΑΚ επισκέφθηκε ο *Wolfgang Germ* από την Gosner Mission με τη σύζυγό του και το γιό του. Ξενάγηθηκαν στην ΟΑΚ και στο EKN.

• 3. Αυγούστου: Ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Πάφου *Χρυσόστομος* και ο Θεοφ. Χωρεπίσκοπος *Αρσινόης Γεώργιος*, που φιλοξενούνται από τον Σεβασμ. Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου *Ειρηναίο*, επισκέφθηκαν τον Σεβασμ. Κισάμου και Σελίνου *Ειρηναίο* και στη συνέχεια είχαν στην ΟΑΚ μακρά συζήση με τον Γεν. Διευθυντή για το έργο του Ίδρυματος και επίκαιρα εκκλησιαστικά και εθνικά ζητήματα. Οι δύο Κύπριοι Αρχιερείς φιλοξενήθηκαν σε ραδιοφωνική εκπομπή αφιερωμένη στην Κύπρο με αφορμή τη μαύρη επέτειο του Αττίλα.

• 7.-13. Αυγούστου: Φιλοξενήθηκαν στην ΟΑΚ ο *Καθηγ. Μιχ. Κασσωτάκης* με την οικογένειά του και η οικογένεια *Charlie Lewis* από την Αγγλία.

• 19. Αυγούστου: Το Ίδρυμα επισκέφθηκε η Διευθύντρια της Ορθόδοξης Ακαδημίας του Valamo Φιλανδίας *Sirpa Anttonen*. Συζήτησε με τον Γεν. Διευθυντή και τον *Ευάγγ. Καστρινάκη* θέματα που αφορούν στις δύο Ακαδημίες. Ο *Αλέξ. Παπαδερός* έδωσε στη *Sirpa* οδηγίες για την αποστολή του εκπροσώπου των Ορθοδόξων στην Εκτελεστική Επιτροπή του Οικουμενικού Συνδέσμου των Χριστιανικών Ακαδημιών της Ευρώπης. Στη θέση αυτή εθήτευσε επί 40 περίπου έτη ο *Αλέξ. Παπαδερός* με ενδιάμεσες θητείες άλλων εκπροσώπων της ΟΑΚ. Ως διάδοχο στη θέση αυτή προτείναμε την ως άνω εκπρόσωπο της Ορθόδοξου Ακαδημίας της Φιλανδίας, που εκλέχθηκε πράγματι κατά την ετήσια Γεν. Συνέλευση του Συνδέσμου αυτού στο Rättvik της Σουηδίας. Στην καλή συνάδελφο ευχόμεθα να συνεχίσει τη σθεναρή υποστήριξη ορθόδοξων θέσεων στα κατά καρούς συζητούμενα θέματα.

• 28. Αυγούστου: Οι *Καθηγητές Πανεπιστημίου Μιχ. Μακράκης* και *Γρηγ. Ζιάκας* με τις συζύγους τους ενημερώθηκαν

από τον Γεν. Διευθυντή, παρακάθησαν σε γεύμα και συζήτησαν θέματα γενικού θεολογικού ενδιαφέροντος.

• 4. Σεπτεμβρίου: Ο Βουλευτής *Χανίων Εμμ. Σκουλάκης* παρεκάθησε σε γεύμα και συζήτησε με τον Γεν. Διευθυντή θέματα του ίδρυματος και της περιοχής.

• 6.-8. Σεπτεμβρίου: Φιλοξενήθηκε στην ΟΑΚ ο *Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Πεντέλης π. Ιωάννης Σακελλαρίου*. Ύστερα από προτροπή του Μακαρ. Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάστος Ελλάδος *Χριστοδούλου* συζήτησε με τον Γεν. Διευθυντή θέματα σχετικά με τη λειτουργία του Διορθοδόξου Κέντρου της Εκκλησίας της Ελλάδος (Πεντέλη). Η ΟΑΚ είχε εξαρχής τονίσει την ανάγκη λειτουργίας ενός ομολόγου ίδρυματος στην Πρωτεύουσα της Χώρας. Γ' αυτό και χαιρετίζει κάθε προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή, μάλιστα καθώς η εμπειρία 30 και πλέον ετών λειτουργίας της ΟΑΚ παρέχει στην Εκκλησία τη διαβεβαίωση, πως μπορεί με ασφάλεια και κέρδος πνευματικό, να διαλέγεται με τους πάντες χωρίς δισταγμό.

• 8.-13. Σεπτεμβρίου: Φιλοξενήθηκαν στο Ίδρυμα οι *Hans Thoelen* και *Ross Mountain*, ανώτατα στελέχη του ΟΗΕ. Σε σχετική συζήτηση με τον *Αλέξ. Παπαδερό* διαπιστώθηκε σύγκλιση απόψεων στο πρόβλημα της διπλής τιμωρίας από άποψη Διεθνούς Δικαίου και Ηθικής. Τυπική περίπτωση διπλής τιμωρίας συμφωνήθηκε πως υπήρξε στην περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας: στη δοκιμασία του λαού της από τη μακρόχρονη δικτατορία, προσέθηκε η τραγωδία του Κοσυφοπεδίου!

• 21.-24. Σεπτεμβρίου: Φιλοξενήθηκαν στο Ίδρυμα οι εκπρόσωποι του Πολυτεχνείου Αθηνών *Στ. Φελέκης*, *Στ. Στεργίου* και *Δημ. Καραβασίλης*. Με την πρόθυμη συγκατάθεση της ΟΑΚ τοποθετούνται στο χώρο πάνω από τις εγκαταστάσεις της, ανακλαστήρες προς διεξαγωγή επιστημονικού πειράματος ειδικών παραπτήσεων, που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Κρήτη.

Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας

Kατά τη διάρκεια του θέρους πραγματοποιήθηκαν πολλές εκδηλώσεις και αναπτύχθηκαν διάφορες δραστηριότητες στο Κέντρο.

Μεταξύ άλλων:

1.-15. Ιουλίου: Κατασκηνώσεις της Ι. Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου (αρρένων και θηλέων σε δυο φάσεις). Ύστερα από απόφαση του Σεβασμ. Ειρηναίου, το συντονισμό είχε ο Πρωτοσύγκελος της Ι. Μητροπόλεως Αρχιμ. π. Αμφιλόχιος Ανδρονικάκης, βοηθούμενος από τον Γ. Μπουτσάκη και το λοιπό προσωπικό του Κέντρου, καθώς και από πρόθυμους εθελοντές.

16. Ιουλίου: Μουσική βραδυά που διοργάνωσε ο Φιλολογικός Σύλλογος «Κισαμικός».

17. Ιουλίου - 6. Αυγούστου: Κατασκήνωση εργασίας και εκπαιδευτικό πρόγραμμα με ομάδα από τη Γερμανία (Jürgen Sonnenberg - Marianna Nestoris).

7. Αυγούστου: Μουσική βραδυά που διοργάνωσε στο Θέατρο ο Δήμος Κολυμπαρίου στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Πολιτιστικό Καλοκαίρι 1999».

13.-29. Αυγούστου: «Μεσόγειος το κοινό μας σπίτι». Διε-

θνής συνάντηση νέων από την Ελλάδα και άλλες χώρες (Αίγυπτο, Γερμανία, Ιταλία, Λίβανο και Τουρκία), που οργανώθηκε με πρωτοβουλία του Δικτύου «ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ S.O.S», με στόχο τη συνεργασία των νέων για περιβαλλοντικά και πολιτιστικά θέματα της Μεσογείου.

17. Αυγούστου: Συναυλία με τον Ross Daly στο Θέατρο.

18. Αυγούστου: Μουσική βραδυά στο Θέατρο από το Φιλολογικό Σύλλογο «Κισαμικός».

6. Σεπτεμβρίου: Εκδήλωση στο Θέατρο από τον Σύλλογο Προβολής Κισάμου «Η ΓΡΑΜΒΟΥΣΑ».

Πολύτιμη δωρεά

Ο Κωνσταντίνος Δαμιανάκης (από τον Αστράπηγο Κισάμου) πρόσφερε στην ΟΑΚ δωρεάν παλαιά αγροτικά εργαλεία εξαιρετικού ενδιαφέροντος. Θα χρησιμοποιηθούν για το ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ που ετοιμάζουμε στο ΕΚΝ. Εκφράζουμε και από τη θέση αυτή θερμές ευχαριστίες προς τον ευγενή δωρητή.

Πένθη

• Την 1. Αυγούστου απεβίωσε ο H.-J. Quest, τέως Προϊστάμενος του Καθεδρικού ναού του Αρχαγγέλου Μιχαήλ Αμβούργου, ο οποίος είχε στενό σύνδεσμο με την Κρήτη και ιδιαίτερα με τον Σεβασμιώτατο Ειρηναίο, τον Αλέξ. Παπαδερό και την ΟΑΚ, το έργο της οποίας εστήριξε με συνέπεια (είχε συμπαρασταθεί και στην ΑΝΕΚ κατά τα πρώτα βήματά της). Η κηδεία του έγινε την Τετάρτη, 11. Αυγούστου, στο Αμβούργο. Στη νεκρώσιμη ακολουθία παραβρέθηκαν ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ Αλέξ. Παπαδερός με τα παιδιά του Μαρία και Πολυχρόνη. Θερμά συλλυπητήρια και ευχές εξέφρασε ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος, εγκάρδιος φίλος του μεταστάντος. Κατά τη νεκρώσιμη ακολουθία στον κατάμεστο Καθεδρικό ναό έγινε εκτενής αναφορά στο δεσμό του με την Κρήτη και τους ανθρώπους της.

Ευχή μας είναι να προσλάβει ο Θεός στο ελεός του τον καλό μας φίλο και πιστό λειτουργό Του.

• Την 10. Αυγούστου απεβίωσε η Μαγδαληνή Χριστοδουλάκη, μητέρα της συνεργάτιδός μας Ελένης (Λιλίκας) Χριστοδουλάκη. Ο Θεός να την αναπαύσει!

Εορτή της Μεταμορφώσεως του Χριστού

Οπως κάθε χρόνο, εορτάσθηκε και φέτος η εορτή της Μεταμορφώσεως του Χριστού στο εκκλησάκι του Ευρωμεσογειακού Κέντρου.

Τον εσπερινό ετέλεσαν ο Πρωτοσύγκελος της Ι. Μητροπόλεως μας, Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτης π. Αμφιλόχιος, ο π. Κων. Κακαβελάκης

από τον Καναδά, που βρίσκεται αυτή την περίοδο στην περιοχή με την πρεσβυτέρα του Ελένη και οι ιερείς της περιοχής π. Νικόλ. Ηλιάκης (ενορία Κεράς) και π. Ιωάν. Αντωνομανωλάκης (ενορία Φαλλελιανών). Την επομένη, κυριώνυμο ημέρα της εορτής, τη θεία Λειτουργία ετέλεσε ο π. Κων. Κακαβελάκης.

Δρόμοι του Μοναχισμού

Aπό 18. μέχρι 26. Ιουλίου ολοκληρώθηκε στη Ρουμανία η τελευταία φάση του προγράμματος του Συμβουλίου της Ευρώπης «ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ», για το οποίον είχε την ευθύνη από ελληνική πλευράς η ΟΑΚ, στα πλαίσια σχετικής συνεργασίας με το Υπουργείο Πολιτισμού (βλπ. ΔΙΑΛ. ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ 34/1994, 39/1995, 44/1997, 46/1997, 48/1998, 50/1998). Στο πρόγραμμα μετείχαν μεταπτυχιακοί σπουδαστές διαφόρων ειδικοτήτων από τη Γαλλία, την Ελλάδα, τη Νορβηγία, την Πορτογαλία και τη Ρουμανία, οι οποίοι μελέτησαν τον τρόπο, με τον οποίον εσφράγισε ο Μοναχισμός το πρόσωπο της Ευρώπης στη διαδρομή των 2000

ετών χριστιανικού βίου. Την ελληνική ομάδα συνόδευσε στη Ρουμανία ο Γεν. Δ/ντής της ΟΑΚ Αλέξ. Παπαδερός, που είχε την ευκαιρία προσωπικής επικοινωνίας με τον Σεβασμ. Μητροπολίτη Μολδαβίας και Μπουκοβίνας Δανιήλ και τον Ρουμάνο Υπουργό Πολιτισμού Ion Caramitru. Το όλο πρόγραμμα έληξε με συνολική αξιολόγηση, στην οποία πήραν επίσης μέρος ο Καθηγητής Βλάσιος Φειδάς και η Ζωή Καζαζάκη, αρμόδια Τμηματάρχης του Υπουργείου Πολιτισμού, η οποία υποστήριξε το όλο πρόγραμμα με ζέστη και αποτελεσματικότητα. Οι 30 σπουδαστές εξέφρασαν την επιθυμία να συναντηθούν και πάλι στην ΟΑΚ ύστερα από δύο χρόνια.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ¹

• Η σημερινή μας σύναξη και πνευματική αναστροφή τελείται εις το όνομα του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, στο Μοναστήρι της Αγίας Τριάδος. Δεν έχουμε όλοι το προνόμιο, να το αποκαλούμε «Μονή της μετανοίας» μας με την ειδική μοναστική χρήση του όρου. Όσοι όμως δεχθήκαμε σ' αυτό τη θαλπωρή πατέρων και διδασκάλων σεβαστών και αγαπητών, γνωρίζουμε ότι εδώ καταφεύγει πολλές φορές η ψυχή μας. Σύρεται και ανεβαίνει με κόπο τα σκαλοπάτια της εισόδου, φορτωμένη με παθήματα και πάθη, λάθη και πταίσματα. Τα αποθέτει ενώπιον της Αγίας Τριάδος με φόβο και τρόμο, αλλά και με κρυφή ελπίδα, ότι από την αστήρευτη πηγή του ελέους Αυτής κάποια σταλαγματιά θα δροσίσει τον καύσωνα.

• Επιβεβαιώνεται σήμερα η ορθότητα και η αναγκαιότητα συστείρωσης των αποφοίτων. Η σύσταση του Συνδέσμου επιβάλλει σε όλους μας το καθήκον ενεργού προσωπικής συμμετοχής στην προσπάθεια.

• Σκοπός είναι να προαχθεί η περισυλλογή και η συστράτευση προς επιδιώξη και επίτευξη στόχων, που έχουν επισημανθεί ήδη και αφορούν στη ζωή της Εκκλησίας και του τόπου μας σε μια εποχή μεταβατική και εξόχως κρίσιμη.

• Η μεταβατικότητα και η κρισιμότητα είναι δυό από τα αυταπόδεικτα γνωρίσματα του κόσμου που έρχεται. Ενός κόσμου, που θέτει αμείλικτα το ερώτημα: ποιά Εκκλησιαστική Εκπαίδευση θα μπορέσει να απαντήσει δημιουργικά και αποτελεσματικά στις προκλήσεις του, μια από τις οποίες είναι η νέα σχέση ανάμεσα στις Θρησκείες, μάλιστα όπως αυτή προωθείται κυρίως από πολιτικά και ποικιλης σκοπιμότητας σκοτεινά συμφέροντα;²

• Το πρώτο ερώτημα που τίθεται, αφορά στον κόσμο που έρχεται: στη μορφή του, την ποιότητά του, στις απειλές και τις προσδοκίες που πάντα συνοδεύουν τα ερχόμενα.

• Τα ερχόμενα παραπέμπουν στο χρόνο. Γνωρίζουμε οι Χριστιανοί, ότι ο χρόνος, όπως και ο κόσμος και τα σντα και τα γιγνόμενα πάντα ευρίσκονται στην εξουσία του Θεού, «τοῦ τά πάντα ἐνεργοῦντος κατά τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ» (Εφεσ. 1, 11). Γνωρίζουμε ακόμη, ότι «ὁ κόσμος παράγεται και ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ» (Α' Ιωάν. 2, 17). Η αίσθηση αυτή της μεταβατικότητας των ε-

γκοσμίων πραγμάτων επιτρέπει την παραμυθία, πως δεν θα μείνει στον αιώνα η κακία του κόσμου - του αιώνος τούτου.

• Γνωρίζουμε, τέλος, πως είναι λόγοι εκείνοι που λαμβάνουν το χάρισμα της προφητείας και μπορούν να μας πουν με κύρος και αυθεντία, τι τέξεται η επιούσα.

• Εάν, ωστόσο, -παραφράζοντας τον Οδυσσέα Ελύτη-, ωρήσουμε τον συνήθως ξορισμένο **ποιητή** και τον επίσης ξορισμένο **προφήτη**, τι βλέπουν στο τέλος αυτού του αιώνα και στην αρχή της ανατέλλουσας τρίτης Χιλιετίας, και αν αφρούγκαστούμε με προσοχή όσα μας λένε, δεν θάναι δύσκολο να καταλάβουμε τούτα τα λίγα:

Πρώτον, ότι και για τον κόσμο που έρχεται θα ισχύσει αυτό που συνηθίζει να λέγει ο δάκαλός μας και πνευματικός μας πατέρας, ο Σεβασμώτατος Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος: ότι δηλαδή υπάρχουν πράγματα παλιά και καινούρια, υπάρχουν όμως και άλλα πράγματα, που ούτε παλιά είναι, ούτε καινούρια, αλλά αιώνια. Σίγουρα, ΝΑΙ! Και σίγουρα δεν θα τα καταργήσει τα αιώνια ο κόσμος που έρχεται. Το φως του ήλιου. Την αγάπη της μάνας. Σίγουρα όμως θα καταργήσει, καταργεί ήδη, πολλά από τα **αυτονόητά** μας. Αυτονόητα π.χ. για την Κρήτη, για την Εκκλησία μας, για την προσωπική μας ζωή.

Επομένως: *Μια Εκκλησιαστική Εκπαίδευση, που βασίζεται σε επισφαλή αυτονόητα, πορεύεται σε δρόμους ολισθηρούς.*

Δεύτερον, -λέγει ο ποιητής, ο προφήτης-, οι απαιτήσεις μιας εκκλησιαστικής διακονίας στον κόσμο που έρχεται θα είναι τόσον υψηλές, ώστε, με τα σημερινά δεδομένα, να είναι ολοφάνερη η ανεπάρκεια και η αναποτελεσματικότητα του έργου μας -κατά το ανθρώπινον τουλάχιστον. Και όταν λέμε απαιτήσεις, εννοούμε προπαντός ανάγκες. Άλλες ήταν οι ανάγκες του ανθρώπου στο τέλος του περασμένου αιώνα. Άλλες στο τέλος του τωρινού. Και εντελώς διαφορετικές θα είναι σίγουρα στο τέλος τους επόμενου αιώνα. Τόσο οιξιά διαφορετικές, που, σε πολλά σημεία, δεν θα υπάρχει σχεδόν καμια ομοιότητα με το παρόν και πολύ λιγότερο με το παρελθόν.

Οι προοπτικές αυτές αναδεικνύουν την Εκκλησιαστική Εκπαίδευση σε πρώτο και πλέον επιτακτικό πρόβλημα της Εκκλησίας, συμπεριλαμβανομένων φυσικά και

των λοιπών μορφών εκκλησιαστικής και θεολογικής εκπαίδευσης και έρευνας. Και αυτό πρέπει, επιτέλους, να ληφθεί σοβαρά υπόψη.

Τρίτον, θα μας πει ο ποιητής και ο προφήτης: όταν λέμε Εκκλησιαστική Εκπαίδευση δεν επιτρέπεται να εννοούμε μόνο την εκπαίδευση του **κλήρου**. Οι χρόνοι που έρχονται θα συνοδεύονται από τόσον πολύπλοκα φαινόμενα και προβλήματα, ώστε να παίρνει εντελώς νέες διαστάσεις και να γίνεται εξόχως επιτακτική η ανάγκη:

– αφ' ενός να εκπαιδεύονται και να αξιοποιούνται επικουρικώς σε συνεργασία με τον επίσκοπο και τον ιερέα, λ. α. ἡ στελέχη, άντρες και γυναίκες, σε όλους εκείνους τους τομείς, όπου απαιτείται **εξιδιασμένη** γνώση και δεξιότητα,

– και αφ' ετέρου, ως εκκλησιαστική εκπαίδευση να νοείται και να επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση ολόκληρου του πληρώματος της Εκκλησίας για τα πνευματικά ζητήματα γενικώς, μάλιστα δε για τις εξελίξεις εκείνες, που κάνουν ήδη σαφώς αισθητή την παρουσία τους σήμερα, πλην όμως υπαινίσσονται απλώς τη σφραγίδα της ανέμων, που συμπυκνώνονται σε σαρωτικό ανεμοστρόβιλο.

Ένα τελευταίο σημείο:

● Όλες οι προσπάθειες τουλάχιστον των τελευταίων 50 χρόνων για ουσιαστική βελτίωση των πραγμάτων της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσεως λόγο-πολύ απέτυχαν. Βρέθηκα και ο ίδιος μερικές φορές στην καρδιά της προσπάθειας. Και, εξομολογούμενος, ομολογώ, ότι δεν ήταν σπάνιες οι στιγμές που ένοιωθα, πως κάποιος **δαίμονας** – ο ίδιος πάντοτε ή πάντως με την ίδια επιμονή- ματάωνε την προσπάθεια. Ακόμη και όταν υπήρχαν οι πιο ευνοϊκές προοπτικές.

● Αυτή η οδυνηρή εμπειρία δεν μου επιτρέπει να αισιοδοξώ ούτε και σήμερα, παρά το ότι γνωρίζω πως από

πολλούς επιδιώκεται βελτίωση των πραγμάτων. Έχει κάμει σχετικές εξαγγελίες και ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάστης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος, αναμένεται και το αποτέλεσμα της σχετικής συνεργασίας του με το αρμόδιο Υπουργείο. Ο δαίμων γρηγορεί, ωστόσο! Μάλιστα ο εντός ημών, ο γνωστός με πολλά ονόματα, ένα από τα οποία είναι η **αδιαφορία**!

● Θέλω, γι' αυτό, να ελπίζω πως μαζί με την παρακληση προς το Θεό, να σπλαχνισθεί την Εκκλησία Του, το λαό Του, η σημερινή σύναξη μας θα πέμψει **Εγερτήριο Σάλπισμα** προς κάθε κατεύθυνση.

Τέλος, μια ευχή-πρόταση: Εάν δεν είναι σίγουρη ή πρόκειται να βραδύνει πολύ η επιχορήγηση της Μονής Αγίας Τριάδος για την ανέγερση των νέων κτιρίων της Σχολής στο χώρο που τη θεμελίωσε ο Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης το 1992, η Εκκλησία της Κορήτης είναι ανάγκη να επιδιώξει επιμόνως την ένταξη του έργου στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ώστε η Σχολή να αποκτήσει επιτέλους τη στέγη που χρειάζεται και δικαιούται, πλάι στη μητρό-Μονή.

1 Αποσπάσματα από την εισήγηση του Αλεξ. Παπαδερού κατά την πρώτη σύναξη των Συνδέσμου Αποφοίτων της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορήτης στην Ι. Μονή Αγίας Τριάδος Χανίων (26-8-1999).

2 Αλεξανδρος Κ. Παπαδερός, «Θρησκείες και Πολιτισμοί. Σύγκλιση, σύγκρουση, διάλογος», στον τόμο: «Ορθοδοξία και ή τῶν πάντων ένότητ», Έκδοση Ιερᾶς Μονῆς Κοντλουμονάσιου, "Αγιον Όρος 1997, σελ. 198-207.

Νέος Διδάκτωρ

Ο Αντώνης Γυπάκης, Διευθυντής του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας (Παραρτήματος της ΟΑΚ), επεράτωσε με επιτυχία τις εξετάσεις του στο Πανεπιστήμιο του Düsseldorf και ανακηρύχθηκε Διδάκτωρ των Φυσικών Επιστημών. Συγχαίρομε και ευχόμεθα πλούσιες τις δωρεές του Θεού στη ζωή και το έργο του.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ
Τεμηματικό περιοδικό
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
73006 Κολυμπάρι-Χανιά
Τηλ.: 0824/22245 - Fax.: 0824/22060
E-mail: oac@otenet.gr
ISSN 1105-7017

Εκδότης - Δ/ντης Συντάξεως:
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΕΡΟΣ
Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΜΙΧ. ΓΕΩΡΒΑΣΑΚΗΣ Ο.Ε.
Χανιά - Τηλ.: 0821/92482

Επήσια συνδρομή 1.500 δολ. - Εξωτερικού 20 δολ.
Εμβάσματα: ΑΤΕ-Χανιά, Λογαρ. 37704003260-96
Τιμή τεύχους 400 δολ.
Γίνονται δεκτές προαιρετικές εισφορές

Για τα μη ενυπόγραφα κείμενα την ευθύνη
έχει ο Διευθυντής Συντάξεως